

Eva Šustar

Geni na popustu

(treća nagrada na SFerinu literarnom natječaju za djecu i mlade 2018.)

Zveckanje žlica po tanjuru hladne juhe i pozadinski žamor televizijskih novosti. Drhtanje majčinih naboranih ruku. Uzdah, potom još jedan. Snažni bljeskovi svjetlosti dopiru kroz prozore.

– Dolaze. – šapne majka prkoseći luđačkim pogledom prema nebu.

Velika masa dima razilazi se na obzorju. Energično koračanje natjera tlo u blago podrhtavanje. Stigli su. Pod njihovim se stasom oglasi stari prašnjavi parket ispunivši prostoriju neugodnim škripanjem.

– Spremna? – upita majka žalosno se osmjehnuvši. U glasu joj se razabiru silom suzdržane suze.

Vita kimne i pristupi pridošlim Ljudonekakvima. Miris vlage koji gotovo više i nije zamjećivala, otrcane tapete koje je toliko prezirala, poluraspadnuti drveni stol s vječno hladnom juhom u Vitinu su duhu pobudili intenzivnu nostalgiju, a da nije ni otišla. Majka ju nježno poljubi u čelo. Dala se naslutiti sve veća nestrpljivost Ljudonekakvih. Nisu razumjeli ove neobične rituale Autentičnih.

Vrata glasno zalupe. Majka se pretvori u dugi, bespomoćni jecaj.

*

Vita se probudi oblivena znojem u staklenom inkubatoru. Mamurnim očima pokušava razlučiti gdje se nalazi. Začuje nečije kuckanje po površini. Djevojka raskuštrane kose i golemih podočnjaka otvori stakleni poklopac.

– Sigurno skapavaš, hajde da te izvedemo odande!

Bez da Vita izusti riječi, nepoznata djevojka odvede je u prostoriju nalik kantini. Ostane zaprepaštena količinom i raznolikošću hrane koju nikad dotad nije vidjela. Uhvati ju slaba vrtoglavica.

– Sve ovo... za nas? – drhtavim glasom upita Vita.

– Samo naprijed, hrane ima napretek!

Vitinu pozornost privuče ne prirodno sjajna, rumena pojava rajčice. Poželi zaviriti ispod te zamamne površine, s nadom da njezina nutrina nije ništa manje senzacionalna. Ustima joj se prolomi spektar okusa, počevši od najprije blago gorkog i zemljanog pa sve do egzotičnog i slatkog.

– Prilično ukusno, ha? Ali, osvrni se oko sebe! Još je na stotine ovakvih rajčica, pogledaj ih samo kako stoje u izlogu i neodoljivo mame. Postojalo je vrijeme kada sam živjela u svijetu ponekad kvrgavih i trulih rajčica. – djevojčin glas ispuni sjeta.

*

– Ovo se izmaklo kontroli... – kaže znanstvenik s odsutnim izrazom lica. – Ti si za sve kriv!

– Ja?! – Podsjeti me, molim te, tko je inicijator ovih vještih zahvata? – zacvili zdepast momak.

– Ovaj zahvat bio bi prošao u najboljem redu da te nisam slušao. Nismo trebali iskoristiti sve one gene... dovraga, Peg, zašto si ih onoliko kupio?

– Bili su na popustu. Tri plus jedan gratis! – odvrati Peg uvjeren u valjanost svojeg opravdanja.

Znanstvenik glasno uzdahne.

– Pogledaj samo ovog... Ljudonekakvog... – grimasa gađenja izreže znanstvenikovo lice.

Stanu promatrati svoju kreaciju, produkt nesretnog genskog koktela. Tresao se. Njegove šuplje oči izlučivale su gustu sluz koja je klizila njegovim izbrazdanim tijelom.

Znanstvenik manijakalno hoda gore-dolje po laboratoriju. Oštra bol najednom obuzme njegovo tijelo. Intenzivno stezanje u prsima, poigravanje i razvlačenje gumenih organa. Svojim bolnim jaukom privuče Pegovu pažnju.

– Ne... ne mogu više ovako... – zajeca znanstvenik. – Zar ne vidiš kako nam se zajedljivo smiješi? Ruga nam se, Peg, ruga!

Peg pažljivo promotri Ljudonekakovog. Flegmatično pere svoju kožu naglim pokretima dugačkog, hrapavog jezika.

– Gle, mislim da polako pretjeruješ. – nastavi Peg. – Zaboravi ovog Ljudonekakovog! On je tek zametak u razvoju k evoluiranom, boljem modelu. Analizom genoma otkrit ćemo manjkavosti i usavršavati ih... dok konačno ne pogodimo dobitnu kombinaciju! Gena ne manjka, još su sada sniženja...

Laboratorijem zavlada zaglušujuća, rastegnuta tišina, povremeno prekinuta struganjem pandži o zid.

*

Viti se učini da će ju djevojka očima progutati.

– Oprosti, stvar je u tome što... dugo nisam vidjela Autentičnog. – odgovori djevojka kao da joj čita misli.

Doimala se poput Autentičnog.

– Koliko dugo si već ovdje? – napokon izusti Vita.

Djevojka se blago ljuljuškala. Gotovo neprimjetnim pokretima usnicama sricala je nerazgovijetno riječi. Nešto poput iskrivljene molitve.

– Od samog početka... Pripadam prvoj generaciji.

– Ne bi se reklo.

– To je stvar kod nas prvašića. Ostavili su nam neokaljanu vanjštinu. Ovi današnji Ljudonekakvi više su nekakvi nego ljudoliki. – zajedljivi smiješak pojavi se na njezinu licu.

Vitine stisnute obrve naboraju joj čelo. Čekala je daljnje objašnjenje, ali djevojka nije shvatila mig. Očito je prošlo neko vrijeme otkad je zadnji put s nekime razgovarala.

– Što su vam onda izmijenili?

Djevojka joj uputi prijekoran pogled. Zaboravila je koliko naporni Autentični ponekad znaju biti.

*

– Neispavanost ti loše stoji. – dobaci Peg teturajućem znanstveniku s popratnim iritantnim smijehom nalik ritmičnom mačjem siktanju.

– Proganjaju me prizori... – jedva izusti znanstvenik prije nego što ga uhvati nalet kašljanja. – Očito da je našim intervencijama u prirodu Autentičnih došao kraj. Odlučio sam da je vrijeme za polazak, treba javiti ostalima.

– Čovječe, zar već? – upita Peg ne mogavši sakriti razočaranje u glasu. – Priznajem da smo se malko zanijali, ali sve je ovo dio plana... Mogli bismo još samo nakratko pokušavati... Mislim da ćemo razviti nešto još naprednije...

– Davno smo postigli ono što smo toliko žarko priželjkivali... prokletu vojsku marioneta! – ispusti znanstvenik promukao urlik. – Vrijeme je.

Peg se na trenutak zamisli.

Glasan hropot dopre iz znanstvenikove utrobe. Rukom otire kapljice znoja što mu vijugaju niz lice.

*

Lutale su pustim, sterilnim hodnicima Tvornice Ljudonekakvih.

– Kamo me to vodiš? – upita Vita šapćući.

– Moraš nešto vidjeti. – odgovori djevojka i otvori teška metalna vrata.

Iza metalnih vrata nalazila se prostorija ispunjena mnoštvom Ljudonekakvih. Stajali su u redovima, nepomični. Oči nisu treptale. Panika ocrta Vitino lice trzajućim žilama.

– Što... što je ovo? – upita prestravljeno.

– Svi Ljudonekakvi ikad stvoreni. Čekaju da otkuca trenutak.

– Trenutak za što?

– Selidbu na novootkriveni planet. Slušaj, – započne djevojka ozbiljno – vi Autentični imate pogrešnu sliku. Tvornica Ljudonekakvih nije nikakva stepenica u evoluciji Autentičnih. Dapače, upravo obrnuto.

Djevojka primijeti da je pridobila Vitinu potpunu pozornost.

– Ovdje se Autentičnima oduzima slobodna volja. Postaju alatima kojima se s lakoćom upravlja. – zastane kako bi Vita stigla pohvatati. – U jednom trenutku, kada vojska modificiranih postane dovoljno brojna, preselit će ju na planet za čije postojanje donedavno nismo ni znali. Ondje će uspostaviti neograničenu vlast.

Vita je nastojala ostati sabrana, ali nije uspijevala obustaviti negativne misli koje su je najednom obuzele. Zar će nju zadesiti takva sudbina?!

– Neutaživa glad za moći... Eh, gadna je to stvar... – primijeti djevojka i izgubi se u bezdanu prenapučene prostorije.

*

Ujednačene stope marširaju dotad nepoznatim putevima. Stope su to prvih stanovnika planeta Zemlje. Među njima je i Vita čije stupanje blago odstupa od zadanog ritma Ljudonekakvih.

U međuvremenu, u galaksiji nekoliko svjetlosnih godina udaljenoj od planeta Zemlje, galaksiji izumirućih Autentičnih, ljeskaju se kvrgave rajčice. Majčine naborane ruke prestanu drhtati.